

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti dnevno ali v Gorici na dom pošiljana:

vsako leto 15 K
3/4 10 „
1/2 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.

„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Katič po Goriškem in Gradiškem“ in „Katič po ljubljani in kranjskih mestih“, dalje dva krat v letu „Vozni red železnice, parnikov in poštne voze“.

Naročnino sprejema upravnistvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček na naročila brez dopolne naročnine se ne oziroma.

Oglasi in poslanice se računajo po „Teti-vrsta“-de uskano 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsake vrste. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnistvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na levo v tiskarni. Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu. Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsako leto 3 K 20 h ali gl. 1.60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski ul., Jellersitz v Nunski ul., Ter. Leban na tekalšču Jo. Verdi, Peter Krebaj v Kapucinski ulici, I. Bajt v kopališni ulici, I. Matiusi v ulici Formica, I. Hovašek v Koronski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Goriška dežela na robu finančnega poloma.

Dokler je živel grof Franc Coronini, župan v Št. Petru in deželni glavar goriški, je imel jednega nevarnega sovražnika — dr. Luigi Pajerja, večnega deželnega odbornika in kandidata za deželnega glavarja. Jedno dobo je bil Pajer že vrgel Coroninija, ko je vladalo Avstrijo ustavoverno nemško-liberalno ministerstvo. Grof Coronini kar ni mogel verjeti, da je ministerstvo šlo mimo njega do Pajerja.

Ali došlo je Tanffovo ministerstvo in z njim zopet grof Franc Coronini, ki je postal zopet deželni glavar in ostal do — smrti.

Samoljubni dr. Pajer je sprejel zopetni dohod Coroninijev s — sovraštvom v sreč. Vse je kipel v njem srda in jeze na Coroninija, ali to je bruhalo na dan le skrivaj; na zunaj je včasih celo vihtel kadilnico in slavil grofa C., ki je bil „il nostro Duce“, — „il nostro amatissimo Capo“ itd., — v resnici pa je metal Coroniniju pod noge polena, kjer je le mogel, in oviral ter tudi preprečil vsak napredek v deželi, češ: ste hoteli imeti Coroninija, pa ga imejte, ali — pod njim ne bo koraka naprej k napredku.

In tako je bilo! Do Coroninijeve smrti naša dežela ni imela niti pol milijona letnih potrebščin, ker ni moglo priti do nikakih naprav, ustanov, institucij v blagor dežele. — Ko je pa prišel Pajer, tedaj je kar deževalo novotarij; kar prej ni bilo mogoče, je zdaj došlo v življenje kar čez noč. In tako smo hitro zdrinjali v brezno ogromnih potrebščin, zato neznošnih davščin in — dolgovi.

S tem dr. Pajerjem je sklenil I. 1900. trdno bratsko zvezo dr. Anton Gregorčič — onadva sta vladala našo deželo do danes — in na robu finančnega propada smo. Predno izrečemo končno sodbo o Pajer-Gregorčičevi vladi v deželni hiši, naj govore številke:

1. Kako so rasle potrebščine.

Leta 1899. so znašale okroglih K	485.000
1900. „ „ „ „	810.000
1901. „ „ „ „	985.000
1902. „ „ „ „	1.104.000
1903. „ „ „ „	1.055.000
1904. „ „ „ „	1.048.000
1905. „ „ „ „	1.219.000
1906. „ „ „ „	1.450.000
1907. „ „ „ „	1.817.000

V 9 letih Pajerjeve vlade so torej narasli deželni izdatki za 1.332.000 K ali za celih — 275%.

V I. 1908. so proračunjeni troški na 1.719.633, torej manj nego I. 1907., to pa zaradi tega, ker ni bilo deželnega zbora ter ni bilo dovoljeno nikake podpore, nikakega novega izdatka. Vključ temu pa je proračunjen primankljaj — 186.000 K, prav za prav okroglo 200.000 K; vsaj tak primankljaj je neizogiben tudi zanaprej, — a ni upanja, da bi našli zanj nov vir dohodkov.

2. Kako so narasli upravni troški.

Do absolutne vlade Pajer-Gregorčičeve zveze je bilo v deželni hiši delo vse bolj razdeljeno; delati so morali vsi, tudi deželni odborniki. Ti so uradovale in vsakdo je prinesel v sejo toliko aktov, da jih je sluga včasih komaj prinašal. — Zdaj pa deželni odborniki ne delajo nič. Pajer jim niti prilike ne dá za delo, marveč pod njegovo absolutistično roko je tu le Prezidenca, ki dela s pomočjo uradništva —

kar hoče. Zato pa je narasel uradniški aparat do take višine, da nas lahko zavidajo najbogatejše dežele v Avstriji. Naj govore številke:

L. 1899. je stal deželni urad . . . K 27.551
1908. pa 178.225

Torej več . . . K 150.674

Ali ni čudno, da ravno pod Pajer-Gregorčičevo vlado je prišlo do tako velikanskega povišanja teh izdatkov?!

3. Kako so rasle deželne doklade.

Doklade se zrastle:

	L. 1899.	—	L. 1908.
Na zemljarino	15%		20%
Na hišarino	17%		20%
Na obrtnino	20%		30%
Na vžitnino	20%		120%
Na Hekto piva	1 K		4 K

V naši deželi so narasli davki s temi dokladi do tolike višine, da so neznošni in da se po izjavah strokovnjakov ne smejo več poviševati; vlada bi novega povišanja niti več ne dovolila. — Nekaj primerov:

1. Posestnik plača od vsakih 100 K čistega katastrskega prinosa celih . . . 62 — K, njemu pa ostane samih . . . 38 — K, in od njih živi.
2. Od najemnine hiš plačujemo od vsakih 100 K: v Gorici K 37-28 na deželi povprečno 39-55
3. Užjtnina na vino znaša od hektolitra: v občinah I. razreda K 18-30 v „ II. „ 13-73

Naglašamo vedno, da je vino glavni pridelek dežele, da ga treba torej varovati, prodajo podpirati. Lepa podpora taka v — vinški deželi!

4. Vsak hektol piva je obdačen: od strani države povprečno . . . K 3-40 „ „ dežele 4 — „ „ občin povprečno 2-60

skupaj . . . K 10 —

torej prav dosti za — pivo. Treba vedeti, da država štiti to industrijo, ki podpira tudi poljedelstvo (ječmen, hmelj) ter je močan jez proti žganjpitju. — Naši deželi je dovolila izjemoma doklado 4 K na hekto le s pogojem, da dobé okrajni šolski zalogi iz tega vira določen prispevek.

Te doklade se ne bodo mogle še zviševati! — Kaj bo? Odhod naj dobí dežela denar za neskončne svoje potrebe?!

4. Letni primanjkljaj.

Za I. 1908. je preračunjeno: potrebščine K 1.719.633 redno pokritje 394.397

torej primanjkljaja K 1.325.236 deželne doklade utegnejo dati . . . 1.139.000

ostane nepokritih K 186.236 Primanjkljaj za I. 1909. je preračunjen na 253.000 K, torej zopet še viši. Kaj bo pa I. 1910?!

Kaj bo pa tedaj, ko finančni erar ne bo več pobiral užjtnine v svoji upravi, ker tega po zakonu ne sme? Tri leta bodo pri koncu in bati se je, da erar izpolni jasne predpise veljavnega zakona? — Deželni dohodek bo — manjši. Torej — katastrofa v deželni financi je neizogibna!

5. Neizplačane podpore.

„Gorica“ in „Primorski List“ sta lansko leto sleparila goriške Slovence z velikanskimi izkazi podpor, katere je razdelil zadnji deželni zbor. Kderkoli je kaj prosil, je z lahkoto dobil, zlasti tedaj, če je kazalo: pridobiti njegovo „hvaležnost“ za bližajočo se volitve. Ob volilni agitaciji so tudi krošnjali po

deželi s širokoustnim razkladanjem, koliko do brega so storili za ljudstvo v deželnem zboru! Zdaj pa čuj, ti lahkoverno ljudstvo, koliko že dovoljenih podpor deželni odbor ni izplačal:

1. podpore kmetijskim zadrugam in v kmetijske namene sploh K 28.504
2. za obnovitev vinogradov 50.487
3. za zboljšanje travnikov na Krasu 3.000
4. podpore občinam za vodovode ali vodnjake 48.900
5. podpore za ceste 150.407
6. „ „ mostove 4.600
7. „ „ uravnava hudournikov 51.848
8. podpore za zdravstvene naprave 5.100
9. „ „ pelagrozij v Gradišču 20.000
10. v razne svrhe 10.750

skupaj . . . K 373.596

Torej blizu 400.000 že dovoljenih podpor deželna blagajna ni izplačala, prejela pa je vse, kar jej tiče, — a kljub temu konča leto 1908. s primankljajem blizu 200.000 K.

V teh neizplačanih podporah je ogromna večina — slovenskih. Furlani so prejeli skoro vse! Koliko cest, vodovodov itd. ni moglo priti v delo! — In za vinograde so prihranili 50.000 K, a prof. Berbuč je bil toliko brezobzaren, da je podal nujen predlog glede podpore in posojil vinogradnikom! Kaj je delal v deželnem odboru?!

6. Deželo so pahnili v grozne dolgove.

Že doslej smo imeli visoko število dolgovi, da plačuje dežela letnega odplačevanja K 106.326.

Zdaj pa čuj, ljudstvo slovensko, kakošne dolgove bo treba narediti v najbližji prihodnosti, ker so vsi že utemeljeni v dosedanjih sklepih deželnega zbora:

1. Primankljaj I. 1908 okroglo K 200.000
2. Neizplačane podpore 373.000
3. Za ceste na železniške postaje (sklep 8. III. 1907.) 120.000
4. Za deželni dvorec po sklepu 16. III. 1907. K 660.000, v resnici gotovo, ako več ne 800.000
5. Za osušenje močvirja pri Ogle 137.500
6. Samovoljno preokrajšanje pri zidanju norišnice vsaj 500.000
7. 15% prispevek za cesto Dobrovo-Vipolze (sklep 16. III. 1907.) 24.000
8. 20% za most na Kaninem 50.000
9. 20% za uravnava Soče pri Makorini (sklep 8. III. 1907.) 260.000
10. Za uravnava Soče v Furlaniji in Tera, že doslej gotovo 536.000
11. Za vojaško bolnico 340.000

skupaj . . . K 3.340.500

ali okroglo 3 1/2 milijona kron, z zgubo pri kurzu in valuti morda še več.

Torej že po dosedanjih sklepih deželnega zbora kaže naši ubogi deželi novih dolgovi do 3 1/2 milijona kron, novih dohodkov pa nič, ako jih ne bo celó manj! — Zares, jako vspodbudilna slika za rodoljube, ki hočejo pomagati našemu ljudstvu! Zveza Pajer-Gregorčič je navila davčni vijak tako visoko, da više ne gre več, in zdaj je so na vidiku novih dolgovi za — 3 1/2 milijona kron! Kdo jih pa posodi?!

7. Dva velika škandala.

a) Berbučeva skrb za vinograde. Rekli smo, da je profesor Berbuč podal v deželnem zboru nujen predlog, ki zadeva znano žalostno historijo z — brez-

brestnimi posojili. Ni je bilo še večje sleparije ljudstva nego so bila ta posojila, s katerimi so norca brili z ubogimi vinogradniki. Od Poncija do Pilata so jih pošiljali, leta so minevala, a ubogi ljudje so čakali zaman! Deželni odbor goriški pa med tem ni izplačal 50.487 K že dovoljenega deželnega prispevka. Še več! Ta podpora je z I. 1907. že zastarela, da je deželni odbor niti ne sme več porabiti brez novega dovoljenja dež. zbora. Zdaj pa so delali slov. klerikanci in laški liberalci obstrukcijo, da deželni zbor niti ne pride do novega sklepa za te tako neizmerno nujne podpore!! Prof. Berbuč, ali vas ni prav nič več sram, da se ne pogreznete raje v zemljo nego še kdaj stopite pred slovensko ljudstvo?!

b) Deželna norišnica.

Največji zločin nad našo malo in borno deželo pa so izvršili z — novo dež. norišnico!

Koliko je že bilo viharja radi te naprave v deželi. Tako burnih razprav še ni bilo o nobenem vprašanju v deželi. Pisale in tiskale so se brošure, ostre polemike in strupene pušice so razburjale naše davkoplačevalce.

Naša stranka je vedno zastopala misel, naj se res bolje poskrbi za domače umobolne, — ali zida naj se v kakem mirnem kraju velika norišnica za kakih 400.000 K, kjer bi bila tudi oskrba mnogo ceneja.

Po hudih debatah je končno deželni zbor sklenil v seji 11. julija 1902., naj se zida norišnica z najvišjim potroškom — 950.000 K.

Ta sklep je za nas vse — zakon, na podlagi katerega je bilo mogoče dobiti posojilo. Ali ta zakon je dal deželnemu odboru natančno navodilo, kaj mora in sme storiti, t. j. zidati norišnico do najvišjega potroška — 950.000 kron in više ne!!

Kaj se je zgodilo? Deželni odbor je kršil zakon, ni se brigal za sklep deželnega zbora ter zidal in zidal dalje, da stane norišnica do danes že okroglih — 1 in pol milijona kron. Ni še dogotovljena! Koliko bo stala, še ni mogoče reči. Otvorjena bi bila morala biti že z I. 1908., najdalje pa 1. julija t. l. V ta namen so tudi že imenovani razni služabniki, ki jih plačujemo, ne da jih rabimo.

Kako zapravljivo je deželni odbor gospodaril, naj služi ta zgled.

Vsa stavbinska dela je dobila laška mizararska zadruga v Gorici, dasi je bila ponudba slovenske zadruge za kakih 20.000 K nižja. Po vsem vrhu pa je laška zadruga izročila izdelke več mesecev prepozno, da zidanje ni moglo naprej, kar je vzročilo zopet velikih stroškov. — Ali je deželni odbor poklican, da uganja laško gospodarsko politiko?!

Po § 18. pravilnika sme deželni odbor potrositi le v nujnih slučajih posebne važnosti do najvišjega zneska — 10.000 K, mora pa v naslednjem zasedanju dež. zbora takoj predložiti račun in zaprositi naknadno potrdilo. — Dež. zbor zboruje že od 22. sept., a deželnemu odboru se ni zdelo potrebno, predložiti to z dezo zboru. In s tem je zakrivil deželni odbor zločin proti zakonu in ljudstvu!!

Umobolni so nas stali doslej na leto okroglih 135.000 K, v novi pa računajo stroškov okroglo — 265.000 K, ali v resnici bodo troški še večji. Ako prištejemo amortizacijo glavnice 1 1/2 milijona kron letnih 70.000 K, se nam pokaže trošek 335.000 K

ali celih — 200.000 K več nego doslej! Evo, kam nas je privedla Pajer-Gregorčičeva nesrečna komanda v deželni hiši.

Nič čuda, ako se ta dva viteza bojita — novih mož, ki so prišli letos v deželni zbor; bojita se kontrole, bojita se kritike!! Zato pa tirata obstrukcijo, v nadi, da bi po novih volitvah došli v deželni zbor zopet — kimavci, ki porekó k vsem njiu potetju: ja in amen!

Narod, zdaj veš, zakaj imamo obstrukcijo združenih laških liberalcev in slovenskih klerikalcev!! Ti sodi! Ako pa se predrznejo priti na deželo dr. Anton Gregorčič in njegovi pajdaši, vzemi metlo in napodi jih! — Za danes bo menda zadostovalo!

Tabor pri Sempasu

18. oktobra 1868

Med najimenitnejše dogodke v življenju dr. Lavriča je všteti tabor na veliki Otavi pri Sempasu dne 18. oktobra 1868., ker je mogočno vplival na narodno probujanje našega ljudstva in sploh na razvoj slovenstva na Goriškem. Priprave za ta največji ljudski shod, med vsemi, kolikor se jih je v Lavričevi dobi zbralo na Goriškem, so se začele delati že avgusta meseca.

Najprej so se vršila prijateljska posvetovanja med dr. Lavričem in njegovimi najožimi zavezniki, in ko je bilo vse dogovorjeno, izšel je naslednji oklic na župane:

Gospod!

Kakor doleten gospodar mora tudi doleten narod za se sam skrbeti med mejami, ki jih stavijo postave.

Nova postava pripušča vsakemu narodu, da se sme zbirati v narodne shode, ali kakor Slavjani pravijo v „narodne tabore“, da ljudstvo izreče po tej javni poti svoje pravične želje. Čehi, naši slavni bratje, so se precej lotili te poti in zbralo se jih je po 6, 10, do 20. tisoč v enim kraju, kjer so pod milim nebom sklepali o važnih svojih zadevah. Štajerski Slovenci se ravnó zbirajo v Ljutomeru, i nadjati se je, da jih pride več tisoč, ki bodo sklepali o — za vse Slovence — imenitnih zadevah. Štajerski Slovenci so na nemški meji, mi pa smo na laški, i ravnó na mejah nam je sveta dolžnost, zvesto skrbeti za narodnost našo, da ne poginemo, kajti le predobro so nam znani naklepi naših sovražnikov; skrbeti pa nam je tudi za splošno blagostanje.

Prevdarjaje vse to in vse naše razmere sklenili smo podpisani župani i drugi rodoljubi skušati, da napravimo tudi na Primorskem tabor, koji naj bi sklenili:

I. da se imajo vpeljati brez zamude ne samo slovenske normalke, ampak tudi slovenske gimnazije, realke i više šole. Mi hočemo omiko i napredek, vidimo pa po svetu, da se ni nobeden narod omikal drugače, kakor po narodnih šolah — to že zdrava pamet kaže, zraven pa i na podlagi narodnega jezika naj se mladina uči še drugega jezika, če ga potrebuje.

II. da se izda postava, da imajo c. kr. uradniki brez odloga po slovenskih uradnih strankam v roke, da se pa ob enim odloči čas, stavimo 2 letna doba, po preteku ktere imajo po teh uradnih le po slovensko uradovati.

To zato, ker so uradniki, koje mi plačujemo, za nas tukaj, pa ne mi zarad uradnikov i ker je uređovanje v ptujem nam neznanim jeziku našem gmotnem interesam nasprotno; pa tudi zato, ker spoznamo, da če niso šole i uradnije narodne, je to očividni dokaz, da je narod ptujem duševno sužen, zares — sklav.

III. da se ima ves slovenski narod zediniti v „eno“ kronovino, ki bi imela en sam deželni zbor.

Mi Slovenci smo razkosani v 6. delev, i to je veliko zlo. — Če razkosamo kakoršno koli telo, živalsko ali človeško, gotovo umre, če pa razcepimo kateri koli narod, živl bede le na videz, hiral bo nekoč časa, a potem tudi umre i zgine, kar vsak lahko razvidi.

Ako hočemo tedaj še živeti mi Slovenci, živeti v korist sebi in Avstriji, moramo eno celo telo biti.

Združeni bomo lahko skerbili za se, i krepko branili bomo sebe in Avstrijo zoper sovražne napade. Veči kronovina pa bode v primeri tudi manj administrativnih stroškov uzrokovala.

IV. Se bode tudi druge nasvete pozamesnih oseb pretresovalo.

Gospod! župane i starašine je narod izvolil, da delajo zanj, da ga vodijo, kadar je treba, — njim je zaupal. Izpolnimo tedaj svoje dolžnosti kakor možje. — Podpisani spoznavamo, da je potreben tak narodni shod; zato Vas silno prosimo i vabimo pridite 24. avgusta t. l. na semenj sv. Jerneja v Gorico, ob 2. urah popoldan i stopite v dvorano pri „Katarinu“. — Povabili smo tudi druge občinske zastopnike i domoljube, da se sklene ali i kdaj se ima sklicati ta

Slovenski tabor

i kje bode zboroval. Potem se bo izvolil odbor, obstoječ iz 10. udov, da vse preskerbi, kar postava zahteva i da bo tabor vodil. Voliti bi se imel nadalje tudi opravitelni odbor, koji bi moral šteti 15 udov. — Ta odbor bi moral paziti na lepi red pri taboru i skrbeti za vse, kar se zunajnosti tabora tiče.

Naša pot je postavna, kajti vse kar mislimo zahtevati, nam nove postave dovolé; ali kaj pomaga postava i § 19. na papirju; poganjati se moramo na vso moč, da se postave tudi v resnici izpeljejo.

Vse župane i rodoljube bomo dalje prosili, naj bi si prizadevali, da pride skupej kolikor mogoče dozi naroda, vsak naj pripelje svojih, kolikor več jih zamore.

Sklepe pošljemo potem deželnemu zboru i ministerstvu.

Srčno pozdravljamo Vas:

V Gorici, 9. avgusta 1868.

Dr. Lavrič l. r. podžupan Ajdovski.
D. Godina l. r. župan Ajdovski.
France Keršovani l. r. župan D. rnerski.
France Maraz l. r. podžupan v Vertobji.
I. Nanut l. r. župan Č. anderski.
M. Doljak l. r. župan Solkanski.
I. Ličen l. r. posestnik v Ribembegu.

(Pride še)

DOPISI.

Iz kanalskega okraja.

Kanal, 4. vinotoka. (Narodni greh).

— Nekoč, že pred dolgim časom, sem čital v nekem slov. dnevniku sledeti oglaš: Sprejme se v službo konjskega hlapca, ki pa mora biti več tudi nemščine!! — Ta slučaj mi je dal povod, da sem od tedaj redno sledil sličnim oglašom. Uspeh tega zasledovanja je bilo prepričanje, da Slovenci, koji iščejo tudi najnižjega služabnika, stavijo jako pogosto na kot neki predpogoj znanje nemščine. Uverjen sem, da v slovenskih novinah inserirajo le Slovenci, koje moramo prištevati k boljšemu stanu, torej k narodni inteligenci. Na Kranjskem, se sebnó na Primorskem je nemščina za konjskega hlapca brez praktične vrednosti, brez-pomembna in ni neobhodno potrebna. Zatorej pa zasluži takšno ravnanje najbrezobzirnejše ožigosanje. Neprenehoma se nas spodbuja k neomahljivemu narodnemu čuvstvom. I ubogi revni slovenski mladenič — ki je morda z najboljšim uspehom dovršil 4 razredno ljudsko šolo — kojemu je nemila osoda odločila, da si mora služiti trdega vsakdanjega kruha kot bori konjski hlapec, kaj si domišlja, ko čita v slovenskem listu dotični oglaš. Gotovo samo to, da mu štirirazredna ljudskošolska izobrazba ni pripomogla v toliko, da zamore kompetirati za najnižjo službo — konjskega hlapca?! Bodimo obzirni v narodnem oziru napram svojem rojaku; ne precenjajmo tujščine čez lastni jezik, marveč spoštujmo sami sebe. Slovenec, kateri se mora preživljati na tujem, se v kratkem času priuči drugih, dotedaj nepoznatih jezikov. V gori omenjenem slučaju pa škodujemo celokupni slovenski stvari s tem, da trgamo v zgodnji mladosti bratom iz srca ljubezen in spoštovanje do jezika in svojega naroda.

— ič —

Iz kobariškega okraja.

Iz Kobarida. — Vabi se k rednemu letnemu občnemu zboru Tolminkeskega učiteljskega društva, ki se bo vršil v nedeljo dne 18. oktobra v Kobaridu ob 9. uri predpoldne v

ljudski šoli. — Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Zapisnik zadnjega zborovanja. 3. Tajnikovo poročilo. 4. Blagajnikovo poročilo. 5. Volitev pregled računov. 6. Poročilo zastopnikov učiteljstva v c.-kr. okr. šolskem svetu. 7. Kako naj postopa učitelj v slučaju disciplinarne preiskave. 8. Razni predlogi. 9. Volitev odbora. — Tovariši! Tovarišice! Čas je, da složno nastopimo v obrambo pravic našega stanu! Zato vsi na občni zbor!

Odbor.

Iz ajdovskega okraja.

Iz Ribemberga. — (Smrtna kosa). Umrla je v Ribembegu dne 4. oktobra t. l. gospodična Katarina Ličen po dolgi in mučni bolezni (sušici) v 26. letu svoje starosti, previdena s sv. zakramenti. Naj v miru počiva in večna luč naj ji sveti! Preostalih, posebnó pa „Papačetu“, koji je drago pokojno neprenehoma tolažil ob zadnji uri — naše sožalje!

Deželni zbor.

VI. seja.

Viharna seja. Laški liberalci uganjajo mehanično obstrukcijo. Seja razgnana.

Seja se je vršila v torek zvečer ob 5. uri. Navzoči so bili vsi poslanci. Deželni svetnik dr. Pettarin je prečital zapisnik zadnje seja. Laški poslanec Bernardelli je zahteval popravó k zapisniku, katera se izvrši. V zapisniku je stalo tudi, da je bil dr. Franko poklican k redu, kar pa ni res. Na zahtevo dr. Frankota se to popravi.

Na to se je oglašil k besedi, in sicer k dnevnemu redu, poslanec Gabršček. Deželni glavar mu ni hotel dati besede, ali ker je Gabršček odločno zahteval besedo, mu jo je podelil.

Gabršček je govoril tako-le:

Visoki deželni zbor! Pred nami leži dnevni red, ki obsega 133 točk in k temu pridejo brez dvoma še drugi obstrukcionistični najni predlogi. Razprava samo o teh predlogih bi lahko trajala več mesecev. Tudi deželni odbor nam je predložil nebroj poročil, peticij, predlogov itd., ali enega poročila, ki je najbolj važno, nam ni predložil, da-si je bil to dolžan storiti v smislu § 18 pravilnika za deželni odbor, t. j. poročila o gradnji deželne norišnice.

V seji z dne 11. julija 1902. je namreč deželni zbor naložil deželnemu odboru, da zgradi deželno norišnico za 350 norcev na že kupljenem zemljišču z najvišim potroškom 950.000 kron ter da najame v ta namen posojilo v nominalni vrednosti — 1.000.000 K.

Deželni odbor je posojilo najel, porabil je že davno dovoljenih 950.000 K, ali brez dovoljenja deželnega zbora je samovoljno in samolastno trosil dalje in do danes stane deželna norišnica že poldrugi milijon kron. Pa še ni končana in ne vemo kdaj bo. Troški pa rastejo više in više.

Deželni odbor pa sme v smislu § 18. pravilnika za deželni odbor le v najnujnih slučajih izdati brez dovoljenja deželnega zbora do najvišega zneska 10.000 K, a mora takoj ob otvoritvi deželnega zbora zaprositi odbritev takega izdatka. Deželni odbor pa se ni brigal za to določilo in je trosil do pol milijona čez dovoljeni kredit in mi smo danes tu zbrani že 14 dni, ne da se je deželnemu odboru zdelo vredno in potrebno, da nam predloži račune o dosedanjih izdatkih ter predlaga odbritev naknadnega kredita. Z ozirom na vsa ta in še druga izvajanja je stavl govornik na deželnega glavarja ti-le vprašanj:

1. Zakaj deželni odbor ni predložil dosedanjega računa ali vsaj poročila o finančnem položaju deželne norišnice? 2. Zakaj deželni odbor ni zaprosil dovolitve naknadnega kredita vsaj 350.000 K, za kolikor je bil prekoračen kredit že koncem leta 1907., kar je storiti dolžan po § 18. omenjenega pravilnika takoj ob zasédanju deželnega zbora?

To vprašanje je zadelo v živo deželnega glavarja in njegove pristaše. Posl. dr. Venier je začel vpiti, da je to interpelacija, katera mora priti na vrsto za njihovimi interpelacijami in najnujnimi predlogi, ter da bi morala biti podana pismeno. Klici od strani poslancev slovenskega kluba: „To ni interpelacija, to je vprašanje k

dnevnemu redu, kar ima prednost pred vsem drugim!“ Dr. Venier: „Ni res, ni res!“

Dr. Venier je kričal, pa ker se beseda kmalu zgubi v ropotu in kriku, je potegnil iz žepa piščalko ter začel piskati; sledil mu je dr. Pinavčig. Nato pa je vpriporil hrup, krik in vik tudi laški del galerije. Znani Marcuzzi je piskal, drugi so tulili. Slovensko občinstvo je ploskalo viharno ter klicalo: Živio! Gabršček proti dru Venierju in tovarišem: „Le piskajte in žvižgajte, ali s tem divjanjem ne boste zakrili neopravičljivega potroška poldruga milijona kron, ki so žulji in solze našega ubogega ljudstva!“ (Vpitje, divjanje, brizganje, po drugi strani zopet ploskanje, odobravanje in živio-klici). Ko se je vihar malo polegel, je Gabršček, ki je porabil vsak presledek, ko je bilo sploh mogoče govoriti, na ves glas zagrmel proti italijanskim liberalcem in dr. Pajerju: Takih očitnih kršenj zakona in samovoljnega razsipanja z denarjem našega bednega ljudstva ne bomo trpeli in nikdar odobrili. Tistega pol milijona pa naj plača, kdor je tako škandalozno gospodarstvo zakrivil“. Nastal je zopet krik, slišali so se klici: Na svidenje pri volitvah! Slovenci so vsklikali proti Pajerju! Dol s Pajerjem! Abcug Pajer! itd.; glavar je gledal in poslušal, na to pa odšel iz dvorane in konec je bilo viharne seja, kakoršne še ni videl goriški deželni zbor.

Razne vesti.

Za družbo sv. Cirila in Metoda je nabrala gospa Julijana Fratrik v Yugovi gostilni pri Sv. Luciji pri odhodnici gospoda Vinko Žgurja 5 K. 70 vin.

Osebná vest. — Nadučitelju g. Tomažu Jugu v Solkanu, ki je stopil v pokoj, je podelil naučni minister naslov: šolski ravnatelj.

Pouk v ruščini namerava v Gorici zopet nadaljevati g. Uluhanov, ki je ljubiteljem ruskega jezika že znan. — Kdor želi učiti se, naj pride danes ob 6. zvečer k Jelenu, kjer se dogovore o vseh podrobnostih.

Dravi koncert pri Jelenu. — Znameniti „ljubljski sekstet“ na lok bo sviral dreyi v salonu „pri zlatem Jelenu“. Brez vstopnine. Vsakdo dá pozneje, kar bo hotel, ali del dohodka se takoj odmeri za ljubljanske žrtve.

Sinoči so tudi igrali. Reči moramo, da igrajo zares izvrstno. Nikomur ne bo žal, ako pride.

Vsako soboto zvečer bo tam koncert vojaške godbe. Prvič bo prihodnjo soboto pod vodstvom novega kapelnika gosp. Hungerja. Vstopnina po navadi 40 vin.

Goriški Slovenci! Pripravljajmo se na tabor 18. t. m.

Debela laž v Gregorčičevi „Gorici“. — Gregorčičeva „Gorica“ je priobčila v torek to-le:

„Kmetje! Ali hočete, da bo vladal našo deželo Gabršček, mož, ki je sam, na javnem shodu dejal, da od kmečkega stanu ni pričakovati rešitve slovenskega naroda? Tak sramotilec kmečkega stanu, naj vlada deželo? Tak človek, ki tako mrzi kmečki stan, mu ne bo rezal kruha. Temu se upirajo naši poslanci. Kmetje, sodite, če ne delajo prav!“

Gabršček tega ni nikdar govoril. Pač pa je govoril pred leti dr. Tuma na javnem shodu v Bovcu o važnosti trgovskega in obrtnega stanu glede na konstelacijo v deželnem zboru, da bi Slovenci potom trgovsko-obrtno zbornice prišli do večine v deželnem zboru, ker drugače ni mogoče pomagati kmečkemu stanu. Takrat in pozneje opetovano so klerikalci zasukavali besede dr. Tume ter jim dali pomen, kakoršnega v istini izrečene besede nimajo.

Dokler je bil dr. Tuma na našem političnem polju, so ga razkričavali za sovražnika kmečkega stanu, podtikaje mu besede, katerih ni rabil. Sedaj dr. Tume ni več med nami — so začeli klerikalci pa podtikati Andreju Gabrščku to, kar so prej podtikali dr. Tumi.

Poznavljamo, da iz „Gorice“ citovanih besed Gabršček ni nikdar govoril.

Zato je navedeni člančič v „Gorici“ pod naslovom „Kmetje!“ neznamna laž ne-sramnega falota in lažnika.

Gregorčičeva „Gorica“ pada nižje in nižje ter se poslužuje v boju proti političnim nasprotnikom že čisto navadnih lažij.

Kdo jej more še kaj verjeti? Kakor laže o Gabrščeku, tako laže tudi o drugih; tako lažnjive so tudi njene ostale trditve, katere premetava ta nečedni list po svojih predalih.

Smrtna kosa. — Danes zjutraj ob 9. uri je umrl v bolnišnici usmiljenih bratov v Gorici gosp. Andrej Mašera, trg. in pos. v Kobaridu. Pogreb bo v soboto ob 8. uri zjutraj iz bolnišnice. Truplo se popelje v Kobarid. N. p. v m. Preostali naše sožalje.

Na galerijo v našem deželni zboru hodijo Lahi z namenom, da tam delajo kravale, ker vedo, da radi njih deželni glavar ne izprazni galerije. V zadnji seji so kričali, Marcuzzi je piskal, neznanško so vpili Lahi, ali deželni glavar ni hotel dati izprazniti galerije, dasi je bila to njegova dolžnost. Če bi bili sami Slovenci na galeriji, pri prvem kriku bi jih pognal dež. glavar iz dvorane. Dolžnost dež. glavarja je bila-ta: izprazniti galerijo ter voditi sejo naprej. Ali glavar je rajši bežal, da more prihodnjo sejo zopet naznaniti na dom, katera okolnost mu tudi služi v zavlačenje sej. Obstrukcija na vseh koncih in krajih. — Na galeriji se vedejo nekateri Mazzinijanci jako orogantno; jeden je klical zadnjič celo: m...a! — Mazzini bi take m...e s palico pognal ter si slovesno prepovedal, da se kitijo z njegovim imenom.

O užitnin. — Kadar hočejo klerikalci prav debelo lagati, privlečejo na dan tudi debele laži o užitnini, češ, „liberalci“ so oškodovali deželo za toliko in toliko milijonov! Milijonske laži! Resnica je ta, da „liberalci“ niso oškodovali dežele glede užitnine niti za vinar, klerikalci pa tudi nimajo nobene zasluge, če je drugače, dokler pobira finančni erar užitnino, nego je v časih, ko jo pobira privatni zakupnik. Da je sedaj drugače, to je vsakemu prav. Proti temu ni nikdo — zato pa je vse kričanje klerikalcev le politično orodje, sestavljeno pa iz samih lažij. Dokler pobira užitnino finančni erar, je tako, ali kako pa bo, ko neha to pobiranje ter erar razpiše dražbo? Erar ima natančno preračuneno, koliko nese užitnina; zato je pričakovati, da postavi v dražbi presneto visoko ceno. Takrat se bo dražilo. Prvi so davkoplačevalci-interesentje. Ali če se zedinijo za postavljeno ceno pa drugi zakupnik ponudi 10% več, pa dobi ta, ako bi prvi ne bili za povišek 10%. Dražbe se more udeležiti kot vsak drugi tudi deželni odbor. Odboru bo naloga preračunati stroške za upravo in pretresti postavljeno ceno, na to pa se odločiti za korak, ali sprejme zakup ali ne. Naj bo deželni odbor tak ali tak, v tem vprašanju se bo moral natančno ravnati tako, da bo delal v korist dežele. Deželni odbor pa ne more dobiti kar naravnost od erarja pobiranja užitnine in morda še za ceno, po kateri bi kazal deželi lep dobiček, umpak za pobiranje se mora postaviti razpisati dražba. Klerikalci že vohajo to, zato pa se delajo strašno velike dobrotnike dežele, kakor da bi mogli oni napraviti čudež, da se zagotovi deželi velik dobiček s pobiranjem užitnine, kadar erar razpiše dražbo. Ali tako bo, kakor smo rekli: dražilo se bo, in kdor več da, pa dobi. Erar pa tudi ne more pobirati užitnino morda kar naprej, marveč je vezan na leta po postavi in potem razpiše dražbo. Tako je in niti močni klerikalci ne morejo nič spremeniti na tem, dokler je v veljavi taka postava. — Pripominjamo, da na Kranjskem, kjer vladajo klerikalci, torej dobrotniki ljudstva, deželni odbor odhaja včasih z dražbe, ne da bi kaj zdrazil, ker je svota previsoka ter mu ne kaže sprejemati takega zakupa. — Tukaj torej ne more nihče nič zavlačevati in nihče si ne more priboriti zasluge, marveč vse gre po postavi na dražbi. Tako je. Samo po sebi se umeje, da je naloga dež. odbora udeležiti se dražbe ter delati v interesu dežele.

„Slovenec“ je seveda moral prinesiti lažnjivo poročilo o zadnji seji našega dež. zbora. Pravi, da so slovenski „liberalci“ s svojimi interpelacijami izzvali velik konflikt, v katerega se je umešala galerija, in dež. glavar je moral prekiniti sejo. — Resnica pa je ta, da „Slovenski klub“ ni stavil nobenih interpelacij in ni izzval nikakega konflikta. Govoril je le Gabršček k dnevnemu redu. — Obstrukcijo pa so uganjali Gregorčičevi zavestniki, laški liberalci, in sicer mehanično obstrukcijo. — Prav nikdar ne more poročati resnice ta „Slovenec“!

Ljubljanski občinski svet je sklenil v seji 6. t. m., da je pripravljen povrniti škodo, na-

stalo vsled demonstracij v Ljubljani, ako tudi mesta Ptuj, Celje in Maribor plačajo škodo, katero so naredili nemški demonstrantje Slovincem.

K nam je prišel deželni uslužbenec H. Cejter izjavil, da on ni brat zloglasnega pocestnega pretepača Ceja ter tudi ni z njim v sorodu; to glede na sobotno vest o dež. uslužbencu Ceju.

Obstrukcija žre. „Gorica“ na naše vesti noče reči, da obstrukcija ne žre. Torej pripoznava, da žre obstrukcija denar ubogega ljudstva. Če traja še nekaj časa, požre kmalu 10.000 kron ljudskega denarja. Gregorčič pa uganja le še naprej obstrukcijo v škodo ljudstva. Kaj njemu mar ljudski blagor. Njegova oseba je nad vse!

Odvadite otroke obešanja na vozove! — Neka 9 letna deklica se je obesila za voz nekega voznika iz Št. Petra v Kapucinski ulici. Noga jej je prišla pri tem v kolo. K sreči je opazil to voznik še pravočasno ter rešil deklico, ki je le malce opraskana.

Ranjen v pretepu. — V Grgarju je bil ranjen v pretepu 28 letni Štefan Pavšič, in sicer je dobil z nožem 5 ran. Zdravi se pri usmiljenih bratih v Gorici.

Tabor na Veliki Otavi bo lep narodni praznik goriških Slovincem!

Park in grad Miramar. — Od četrta 8. t. m. naprej bo miramarski park zopet odprt občinstvu. Grad se odpre občinstvu v ponedeljek 12. t. m. in bo odprt vsak dan od 10. do 12. popoldne in od 3 do 5 popoldne, od 1. novembra naprej si bo možno ogledati grad le od 2. do 4. popoldne.

Listnica upravnštva: M. Muznik, Aleksandrija. K 18 prejeli. Hvala! Naroč. plačano do 1/6. 1909.

Trgovsko-obrtna in gospodarske vesti.

Občni zbor „Trgovskega obrtnega društva“ za Goriško se bo vršil v nedeljo ob 11. uri v „Trgovskem domu“ po že naznanjenem vsporedu.

Sadna razstava v Bovecu je bila zaključena v nedeljo. Na vrtu „pri pošti“ se je bilo zbralo precej občinstva, zlasti razstavljalci. Gospod E. Klavžar je „vzel slovo“ od lepe razstave ter podal veliko lepih mislij in naukov, ki jih je podala razstava sama. — Prvo odlikovanje so dobili: nadučitelj Bratina Kristijan, Leopold Jonko, župan A. Adolf Mlekuz in Anton Kavc na Plužnem. — Veliko je bilo odlikovanj II. in III. vrste. Vseh razstavljalcev je bilo 86. — Morda se še oglasimo.

Zakupne oddaje kruha in ovsa za vojaške postaje. — Trbiž, Malborget v občinskem uradu v Trbižu 19. oktobra, Rabl v občinskem uradu v Rablu 20. oktobra, Bovec v občinskem uradu v Bovecu 21. oktobra, Sežana na okrajnem glavarstvu v Sežani 27. oktobra, Kanal v občinskem uradu v Kanalu 30. oktobra, Tolmin v okrajnem glavarstvu v Tolminu, 31. oktobra, Kormin v občinskem uradu v Korminu 2. novembra, Gradišče, Ronki na okrajnem glavarstvu v Gradišču 3. novembra, Tržič v občinskem uradu v Tržiču 4. novembra, Rovinj na mestnem magistratu v Rovinju 6. novembra, Poreč na okrajnem glavarstvu v Poreču 7. novembra, Mali Lošinj na okrajnem glavarstvu v Malem Lošinju 13. novem. C. in kr. intendantca 3. voja.

Kanal, 4. vinotoka. (Sadjarji, uničuj te malega zimskega pedica). — Ta škodljivec in sovražnik sadnega drevja povzroča v sadonosnih krajih dežele Goriške že več let sem dokaj občutno škodo. Po Kanalskem je prošlega leta pokončal skoro vse sadje. Mesto da bi sadonosna drevesa v mesecu aprilu — maju kazala posestniku svojo romantično obliko, katera v njem vzbuja upanje do boljše prihodnosti, je isto bilo videti s svojim golim vejevjem nekako pošastno; poljedelec pa, kojemu donša sadjarstvo lepe koristi, je z žalostnim in otožnim srcem zrl na strte nade.

Izdatno se zatira tega škodljivca s tem, da se ovija drevesna debla z močnimi papirnatimi pasovi, koji se namažejo z lepilom zvanim „Petriua“. Čim namreč leze samica omenjenega škodljivca po debelu na drevesno krono, obitli na lepilu vsled njega sprejemne lastnosti. Uspeh je zagotovljen, le da se pripomoček pravilno uporablja. Meseca oktobra

je čas postavljati te pasove, kajti tačas prične samica škodljivka lezti na drevo kamor zalega jajčeca, iz kojih se pozneje izcimijo številne škodljive in požrešne zalege. Ta mrčes objede cvetje, mlade nerazvite plodove in drevesno listje. Neumljivo se mi dozdeva, zakaj so bile nekoje natančno omejene parcele popolnoma ogolodane in uničene; med tem ko se je na sosednjih le malo ali nič poznalo sledi tega kvarljivca? Bati se je, da se v prihodnjem letu mrčes razmnoži ter da bode njegovo delovanje še občutnejše od minolega leta. Zatorej pozivljam kmetovalce-sadjarje, naj, marljivo pokončujejo to zalego, ki jim leto za leto uničuje glavni vir dohodkov. Lepilo je jako ceno in se zamore z enim kg zavarovati 50—60 dreves. Sosebno je to naloga kanalskega „Sadjarskega in vinarkega društva“. Tudi „Gor. kmet. društvo“ bode vsakomur zadovoljno pripomoglo, če se tja obrne za nasvet.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „MERKUR“ v Ljubljani. — V službo se sprejme: 1 poslovodja, 2 knjigovodji in korespondent, 1 kontorist, 3 pomočniki mešane stroke, 1 pomočnik specerijske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 3 pomočniki železninarske stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke, 1 kontoristinja, 2 blagajničarki, 1 prodajalka, 1 učenc.

Službe iščejo: 4 kontoristi, 10 pomočnikov mešane stroke, 8 pomočnikov specerijske stroke, 5 pomočnikov manufakturne stroke, 2 pomočnika železninarske stroke, 1 pomočnik modne in galant. stroke, 12 kontoristinj, 7 blagajničark, 4 prodajalke.

Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Politični pregled.

Aneksija Bosne in Hercegovine.

„Wiener Zeitung“ prijavlja lastnoročno pismo cesarjevo:

Ljubi baron Beck! Sklenil sem raztegniti pravice Mojega suverenstva na Bosno in Hercegovino in uveljaviti dednonsledno pravo, veljavno za Mojo hišo, tudi za ti deželi ter jima istočasno zajamčiti ustavne garancije. S tem, da Vam ob enem sporočim prepise lastnoročnih pisem, ki sem jih tem povodom poslal ministru Moje hiše in za unanje stvari ter skupnemu finančnemu ministru, Vas pozivljem, da v smislu § 5. zakona od 22. februarja 1880. drž. zak. št. 18. ukrenete primerno, da se stavi v državni zbornici za to potrebne predloge.

Budimpešta, 5. oktobra 1908.

Izdan je cesarjev manifest na ljudstvo v Bosni. Povsodi se je naznanila aueksija. Manifest ni vzbudil zaželenega vtisa. — Vojaštvo v Bosni je konsignirano. 15. armada ni korje mobiliziran. —raje se osnuje posebno ministerstvo za Bosno in Hercegovino.

Deželnozbornske volitve v Istri. — Za splošno volilno kurijo so postavljeni za kandidate od strani Hrvatov in Slovincem: župnik M. Škrbec, posestnik Fran Flego, dr. Š. Kurelić, prof. V. Spinčić.

Bolgarija. — Bolgarska armada ima v mirnem času 62.000 vojakov in 6200 konj, v vojnem času pa 190.000 vojakov in 40.000 konj. V mirnem času je pehota razdeljena le v 36 polkov, a v slučaju vojne se vsak polk poveča za dva bataljona in stotnijo trena. Namesto 9 artilerijskih polkov v mirnem času, stopi v slučaju vojne 16 polkov po devet baterij, nadalje 18 baterij gorske artilerije in 24 stotnij trdnjavske artilerije. Število 11 kavalerijskih polkov se sicer za časa vojske ne spremeni, toda polki se pomnože od 3 na 5 škvadronov. Istotako se število ženije (9 bataljonov), železničarjev (2 bataljona) in pontonov (1 bataljon) zviša v vojski le glede moštva. Končno pa ima Bolgarija tudi vojno brodovje, obstoječe iz 11 parnikov, 1 šolske ladje, 6 torpedovk in 6 jadrenic.

Na Bolgarskem vlada navdušenje, ali Rusija ni zadovoljna s proglasitvijo Bolgarije za kraljestvo. Posebno protivna je Bolgarski tudi Anglija. — V Turčiji se dela za vojno z Bolgari.

Delegacijsko zasedanje. Deleg. zasedanje bo trajalo le par dni po 8. t. m., nakar se prekine za cel teden. Po konstituiranju se dožene le proračun ministerstva zunanjih del v odseku. Minister baron Aehrenthal bo imel svoj eksposé v petek 9. t. m., nakar se začne debata, ki pa jo upajo končati že v pone-

deljek. Potem sledi odmor do 20. t. m. radi zasedanja deželnih zborov.

Z orožjem rožljajo po Balkanu. — V Srbiji je nastala strašna razburjenost radi priklonitve Bosne k Avstriji. 20.000 ljudi je demonstriralo v Belgradu proti Avstriji, avstro-ogrski poslaniški palači so pobili šipe; ljudstvo hoče vojsko z Avstrijo! Poroča se tudi, da Turčija boče poravnati konflikt z Bolgarijo z orožjem; poslanika v Sofiji je odpoklicala. — Radi dogodkov na Balkanu se ima vršiti evropski kongres, katerega pa se Avstrija ne udeleži.

Aneksija Kreta h Grški. — Proglas Bolgarije za kraljestvo in aneksijo Bosne k Avstriji je vzbudilo prebivalstvo na Kreti, da je proglasila svojo aneksijo h Grški.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na deželi (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Novozidana vila z vrtom se proda. Ista se nahaja v mestu. Brezprašna lega. Jako priprava za kakvega vpokojenca. Naslov pové upravnštvo.

Posestvo na prodaj. — Proda se iz proste roke posestvo s travniki, orano zemljo, 2 vrti in sadnim drevjem. Kje, pové upravnštvo.

Mlada gospodična želi vstopiti v kako trgovino ali pisarno kot začelnica. Naslov pové upravnštvo.

Išče se trgovskega sotrudnika zmožnega jezika v govoru in pisavi, ki bi bil pripravljen tudi za potovanje. Vstop takoj. Plača po dogovoru. Naslov pové upravnštvo.

Mala vila

nova, visoko pritlična,

obstoječa iz 4 sob, kuhinje, kleti, drvarnice in z lepim sadnim vrtom se proda radi odpotovanja iz Gorice iz proste roke. V kuhinji je napeljan vodovod. Več se izve: ulica Št. Petra št. 7 Gorica.

Goriška Tiskarna

A. Gabršček

sprejme takoj

učenca za knjigoveznico.

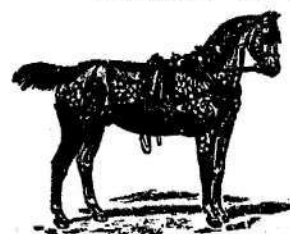
Anton Kuštrin

trgovec z jedilnim blagom
v Gorici, Gosposka ulica št. 25.

priporoča slav. občinstvu v mestu in na deželi svojo trgovino jedilnega in kolonijalnega blaga na debelo in drobno. Vse blago je prve vrste, cene nizke, postrežba točna in solidna. Blago se pošilja po pošti in železnici, v mestu pa na dom ako želé gg. odjemalci.

Ivan Kravos

na Kormu št. 11. GORICA na Kormu št. 11
sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebščine, potovalne potrebščine kakor: kovčge, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravilo različne koleselne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

M. Horvat

klobučar

v Gorici, Gosposka ulica št. 12.

Edina izdelovalnica raznovrstnih čepic za drušva.

Posebnost: čepice za gg. kolesarje.

Velika izber raznovrstnih klobukov. Cene zmerne blago prve vrste.

Poprava in komistjska zaloga dvokoles in ši valnih strojev pri

BATJELU

Gorica

Via Duomo 3-4.

Prodaja tudi na mesečne obroke.

Geniki franko.

Stara dvokolesa se emajlirajo po cenj z ognjem.

Globin

najboljše in najfinejše čistilo za čevlje

Zahtevajte odločno GLOBIN Fritz Schulz jun. A. G.

Pišite dopisnico

pa dobite najlepše uzorce nove jesenske mode gratis in franco.

Velika razpošiljateljska trgovina

Pregrad & Černetič

Trgovski dom Gorica.

Sprejme se priden hlapec

vajen pri konjih.

Plača po dogovoru.

Obrniti se je do g. Franca Meden, trgovca v Sv. Križu pri Nabrežini.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DESELO.

Najceneje kupovališče npraberknega in drobnoga blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in šivilje.

Svetlinjice. — Kožni venel. — Mašne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.

Prva goriška tovarna umetnih ognjev

s strojnim obratom izdeluje: rakele, bengalične ognje, rimske sveče, kolesa itd. itd.

Posebnost: papirnati topiči.

Nadalje priporoča: jubilejne transparente v velikosti cm 120 x 200 s podobo cesarjevo in v velikosti cm 100 x 150 z monogramom.

Ferd. Makuc

pooblaščen in priznan pyrotehnik Gorica, tekalšče Frana Jos. 34.

Iz prijaznosti se sprejemajo naročila tudi v kavarni „Dogana“ tik sodnijske palače.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Koru v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavnemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo po jako zmernih cenah.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici

registrovana zadruga s neomejenim jamstvom

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsakih 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tudi na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni; opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorac“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdo dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

Slovenci, kupujte užigalice v korist družbi sv. Cirila in Metoda!

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje.

Hotel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tuje od 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljisce. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Krasna novost!

Dokler traja zaloga, razpošilja lepo pozlačeno, fino ankerremontoir kavalir-žepno uro, z elegantno verižico, katera se od pristno zlate nit ne razločuje, s finim kolesjem ter dveletnim jamstvom z origin.

plombo, komad za K 4 60, 3 kom. K 12-90. — Enaka ura, poniklovana, s srebrno verižico K 3-75, 3 komadi K 10-25. Razpošilja se proti povzetju. — Neugajajoče se zamenja v teku 8 dni, ali pa se vrne denar, — torej nikake zgaube. Cenik, z nad 2000 podobami urter raznih zlatih in srebr. predmetov razpošilja na zahtevo zastoj in poštnine prosto

Mihael Horovitz, Krakau
Dietelsgasse 57 B.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Gius. št. 2.

Filijalka v Dornbergu.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za velike noč priporoča goriške pince, potlice itd.

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodinje! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša špecialiteta je: Caprasole — Koza s solncem. Poskusite in sodite!

Svoji k svojim!